

Wim Ludeke, lid Algemeen Bestuur bij PO-raad en voorzitter Jeugdsportfonds Arnhem 'In de houdgreep'

Projectleider Ivar Spierings nodigt 4 keer per jaar een invloedrijk persoon uit onderwijs, sport en/of overheid uit in de eigen Schooljudo dojo in Haarlem. Met (kritische) vragen houdt hij hen 'in de houdgreep'. Dit keer de beurt aan Wim Ludeke.

Laten we rustig beginnen. Wat is je favoriete sport?

Mijn favoriete sport is basketbal. Basketbal staat voor snelheid, tactiek en is gewoon spectaculair. Alle facetten waaraan een sport moet voldoen. Jammer dat basketbal nooit de aandacht krijgt die het verdient. Voor jeugd is het echt een interessante sport met een stoere straatcultuur.

Voor welke sportwedstrijd blijf je thuis om te kijken?

Ik blijf thuis om te kijken naar de handbal- en volleybaldames.

Wat was je favoriete schoolvak?

Gymnastiek en aardrijkskunde.

Stellingen: Eens - Oneens

Schooljudo is een uitermate geschikt programma voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen in het Primair Onderwijs (PO) en Speciaal Onderwijs (SO).

Eens. Het is absoluut geschikt. Of het er uitspringt boven andere takken durf ik niet te beweren. Zeker in het speciaal onderwijs, en dan met name de scholen voor leerlingen met gedragsproblematiek, heeft Schooljudo belangrijke facetten in zich die voor leerlingen zeer waardevol zijn. Maar het zou van mijn part ook met basketbal kunnen.

Voor kinderen met een beperking is educatie op het gebied van sport en bewegen belangrijker dan cultuureducatie.

Eens. Maar met een millimeter voorsprong. Sport en bewegen doet heel veel met hun zelfbeeld en zelfvertrouwen. Met kunst en cultuur is dat meer additioneel. Sport is nog meer DOEN. Sport en bewegen is zo basaal, er zit zoveel in. Daarom heeft sport voor mij een kleine voorsprong op cultuureducatie.

Het merendeel van schooldirecteuren zien sport niet als prioriteit in het curriculum.

Eens. Of... ze zouden het nooit zo hard benoemen. Praktijk wijst uit dat de andere, meer cognitieve vakken, voorgaan. Sport, kunst/cultuur zijn toch een beetje de vakken 'onder de streep'. Ze staan op het tweede plan.

Persoonlijke ontwikkeling is belangrijker dan een hoge CITO-score.

Eens. Onderwijs zou naar de totale ontwikkeling van het kind toe moeten. Dit gebeurt nog niet overal. Dat is ook best lastig wanneer de staatssecretaris van de daken schreeuwt dat het om excellentie en presteren gaat. Veel scholen acteren hierop.

Ervaring van Ivar:

Op de Nationale Schoolleiders Top sprak ik alleen maar schoolleiders die de ontwikkeling van hun leerlingen op nummer 1 hebben staan. En hun school leiden om het beste uit het kind te halen op cognitief, en juist ook op het vlak van de sociaal-emotionele ontwikkeling. Onderwijs is er voor het kind. Om hen zo goed mogelijk voor te bereiden op de toekomst of zoals jij het zegt te ontwikkelen als een totaal mens.



Foto: Sven Scholten

Sport en bewegen voor kinderen is in eerste instantie een verantwoordelijkheid van ouders.

Eens. Maar er zijn in Nederland heel veel kinderen van wie hun ouders wellicht het belang van sport en bewegen wel inzien, maar sociaaleconomisch niet in staat zijn om dat belang ook te realiseren. Kinderen verdienen gelijke kansen. Ook gelijke kansen om te sporten. Onderwijs kan daarbij helpen. Maar ook de overheid, die dat bijvoorbeeld doet door het Jeugdsportfonds te ondersteunen. Daarom vind ik dit een gedeelde verantwoordelijkheid.

Sportkennismaking in SO heeft vaak geen zin, want het aanbod op de verenigingen voor deze doelgroep is 9 van de 10 keer niet op orde.

Oneens. Het klopt dat het aanbod bij verenigingen nog niet overal op orde is, maar het gaat de goede kant op. Sport en bewegen is erg belangrijk voor de kinderen in het SO, voor hun motorische en sociaal-emotionele ontwikkeling. En zoals ik eerder aangaf, voor hun zelfbeeld en zelfvertrouwen. Het SO heeft sport en bewegen veelal opgenomen in het curriculum, omdat het zo belangrijk is. De meeste vakdocenten weten de weg naar de aanbieders voor aangepast sporten goed te vinden. Zij zijn verbinden onderwijs aan sportaanbieders.

Kinderen mogen op het schoolplein vaker een robbertje stoeien.

Eens. Stoeien zit in de aard van het beestje. Het is natuurlijk gedrag. Zeker voor jongens. In mijn ogen wordt dit gedrag vaak niet meer toegelaten, omdat leerkrachten 'bang' zijn dat stoeien tot vechten leidt. Dit komt door de veranderende maatschappij. Alles wat we doen ligt onder een vergrootglas. Ook het handelen van leerkrachten in de school en op het schoolplein. En de feminisering van het onderwijs kan, ja kan, hier ook een oorzaak van zijn. Mannen herkennen dat gedrag wat beter dan vrouwen en tolereren dat stoeigedrag eerder dan juffen.

Ministerie van OCW en de PO-raad moeten gecertificeerde anti-pest programma's afschaffen.

Eens en Oneens. Pesten MOET in elke onderwijsinstelling aangepakt worden. Of daar een lijst met gecertificeerde programma's voor nodig is, betwijfel ik. Het gaat er eerder om, dat je als school continu alert bent op pestgedrag en daar met gezond verstand op acteert.

Ervaring van Ivar:

Bij Schooljudo merken we dat er veel weerstand is tegen opgelegde programma's. Schoolteams geven bij ons aan dat zij zelf willen kiezen hoe zij aan anti-pest en sociale veiligheid willen werken.

Bestuurders van schoolbesturen houden best-practises het liefst voor hun eigen school.

Eens. Wij hebben in Nederland niet zo'n cultuur van samen delen, de goede uitzonderingen daargelaten. En dat is jammer: er gebeuren vaak fantastische dingen binnen een school, maar het blijft tussen die muren. Waarom? Geen idee; wellicht té bescheiden?

Tip voor Schooljudo:

Doorgaan waar jullie mee bezig zijn. Schooljudo is een super initiatief!

Tip voor het onderwijs en de ministeries van VWS en OCW:

Samenwerken! Onderwijs, zorg en sport weten nog niet hoeveel ze aan elkaar kunnen hebben.

Wie mag ik de volgende keer in de houdgreep nemen?

1. Rinda den Besten, voorzitter van de PO-raad.
2. Dolf van Veen, hoofd Nederlands Centrum Onderwijs en Jeugdzorg.